

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspeditja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 253.

V Ljubljani, v petek 4. novembra 1898.

Letnik XXVI

Nemški cesar v Jeruzalemu.

Velevažna je pot nemškega cesarja v Jeruzalem, vzlasti v političnem, mejnarodnem oziru. Ne rečemo, da ni nemški cesar pozitivno veren, vendar to lahko trdimo, da ga ni samo vnema videti svete kraje krščanskega odrešenja vodila v Palestino. Pri Nemčiji je že dolgo časa opazovati stremljenje po kolonijalnem ozemlju. Od tod se razlagajo njeni koraki v Afriki, v Kini in tudi sedanja pot nemškega vladarja v Jeruzalem. Velikanski preobrat zadnjih desetletij v gospodarskih razmerah Nemčije, vsled katerega se je nekako mahoma spremenila Nemčija iz kmetijske v industrijsko državo, sili Nemce, da iščejo svetovnih trgov za svoje industrijske izdelke. Zaradi tega je bilo v zadnjih letih lahko opaziti, kako Nemčija hoče živeti v prijateljskih razmerah s Turčijo, na katere ozemlju se dá za nemške trgovske namene veliko doseči. To je bilo povod, da je nemški vladar sedaj na potu obiskal sultana v Carjem gradu ter povdarjal prijateljstvo obeh držav.

V Palestini so imeli že od davna Francozi pokroviteljstvo nad katoličani vseh raznih narodnostij, ki ondi žive po naselbinah, torej tudi nad nemškimi. To pokroviteljstvo pa je neizmerne važnosti tudi v trgovinskem pogledu. Vsled narodne mržnje med Nemci in Francozi in vsled teh gospodarskih vzrokov je Nemčija nerada gledala gospodstvo Francozov na vzhodu in zaradi tega je že dolgo delovala proti temu, vzlasti diplomatskim potom pri rimski stolici — Papež Leon XIII. pa kakor povsodi, tudi tukaj ni drugače postopal, kakor mu je narekovala njegova nepristranska pravičnost.

Odločno je zadnje leto večkrat povdarjal zgodovinsko pravico, katero ima Francoska do pokroviteljstva nad katoličani na vzhodu, in posebno slovesno je to storil ob priliki, ko se mu je pred-

stavilo 2000 francoskih delavcev. Ta žilava vztrajnost pa je bila Nemčiji preveč in zato je tem povodom najedenkrat roge pokazala neposlušni rimski stolici ter hrupno odpoklicala svojega poslanika pri Vatikanu. Toda Nemčija se je varala v svojih računih, menila je, da se bo rimska stolica prestrašila ter žrtvovala francoske predprave. Ker pa papež tega ni hotel, ker ni mogel, sprevidel je nemški cesar, da treba nastopiti drugo pot. Ne kot protestantski vladar, kakor je bilo s prva določeno, ampak kot varuh vseh Nemcev brez razločka vere je prišel Viljem II. v Jeruzalem, vzlasti je odlikoval nemške katolike, in sicer posebno zato, ker so ga v borbi proti francoskemu pokroviteljstvu na vzhodu v svojem časopisju prav zdatno podpirali.

Zaradi tega ostanemo hladni, če tudi drugi katol. vzlasti nemški listi navdušeno opisujejo prijaznost, s katero je nemški cesar odlikoval nemške katolike. Namestu železnih verig iz »kulturkampfa« nategnil je sedaj zlate verižice, ker misli, da bodo bolje držale. Tako mi imevamo pot nemškega cesarja v Palestino. Nemčija je s tem napravila zopet nov važen korak ter si na vzhodu pridobila dokaj ugleda, kateri ji ostane tembolj zagotovljen, ker je Francoska, oslabiljena po notranjih strankarskih borbah, nezmožna v tem mejnarodnem boju tekmovati z Nemčijo, kjer se združijo vse stranke, kadar se gre za to, da se na zunaj pospešujejo politične in gospodarske koristi nemške države.

Proslava znamenitega kršč.-kulturnega dela.

Iz Zagreba, 28. oktobra.

26. oktobra je proslavil samostan milosrčnih sester v Zagrebu svojo petdesetletnico. Zjutraj je bila svečana služba božja, zvečer pa deklamatorni

koncert, kateremu so prisostovali prvi duhovni in svetni dostojanstveniki. Ni mi namen opisovati koncerta, ki se je krasno in na splošno zadovoljstvo izvršil, nego navesti hočem nekoliko podatkov o kulturnem delovanju reda milosrčnih sester na slovanskem jugu.

Slavni kardinal in škof zagrebški Haulik je sprevidel kmalu potem, ko je prišel v Zagreb, da je prav potrebno za glavno mesto Hrvatske utemeljiti jeden ženski samostan, v katerem bi se odgajala ženska mladež na krščanski podlagi. Zategadel poklical je l. 1845 nekoliko milosrčnih sester s Tirolskega v Zagreb, da tukaj prevzemo poduk ženske mladeži in negovanje bolnikov. Dne 5. septembra l. 1845 pride v Zagreb prvih 6 sester, da začno to veliko delo, da uredijo šole in bolnišnico, ki dandanes krasijo glavno mesto Hrvatske v vsakem pogledu. Osnovale so samostan in prve svoje šole. Seveda da so se morale takrat naučiti častne sestre tudi hrvatski, ker brez hrvaščine sploh niso mogle shajati. Zagrebški samostan je bil takrat samo podružnica velikega samostana na Tirolskem, pa je le ta imel tudi svojo glavno generalno predstojnico na Tirolskem; prihajala je pa vsako leto nadzirat svoj podružniški samostan.

V samostan so se s početka jemale same Tirolke, a ker šole brez Hrvatic niso mogle napredovati, a je hrvatsko podučevanje zadavalo stranim sestram prav veliko truda, začele so se sprejemati v samostan tudi Hrvatice in Slovenke, kar je seveda popolnoma spremenilo narodni duh samostanski ter se je vsled tega leta 1848 odcepil ta samostan od onega na Tirolskem ter se osnoval kot popolnoma samostalen s svojim predstojništvom v Zagrebu.

Sedaj so se začele v samostan sprejemati devojke vseh slovanskih narodov, tako da se ta samostan more danes nazvati slovanskim, posebej

LISTEK.

„Kjer mnogi spê...“

J. Košir.

Ta večni zakaj! Zakaj in nič kot zakaj! Zakaj sem sploh prišel sem, zakaj pridem vsako leto? Zakaj...?!

Isti prizori, iste slike...! Vse isto, vsako leto jednako! Na izust znam že ves tisti »miserere«, naprej vem že, kdaj ali kako bo ta ali oni zajokal, vse vem in vendar pridem, neka moč me prižene vsako leto tu med grobe, med jok in stok...

Tisto zvonjenje, melanholično otožno zvonjenje, trope ljudij, opravljenih črno, žalobno, oni venci, sveži in suhi... vse to, vse to... in jaz vstanem izza pólomljene mize ob polzamazanem oknu, si zapnem oguljeni površnik in pohitim med trope ljudij, med grobove... in to vsako leto, vedno jednako...

Kaj nisem rekel, da hočem končati z vsem svetom, da z vsem...? Ah, končal sem že zdavnej ž njim, ne brigam se zanj in on ne zame, a ko prodre oni globokoresni žalostni glas s stol-

pov mestnih cerkvâ k meni v temno podstrešje, razmaknejo se mi okovele, neprodorne stene, ki zaklepajo strto, okamenelo srce, neznan čut se začne javljati v najglobljih gubah, male stvarice, in ostati mi ne da več v temni, mračni sobi...

In jaz sem na pokopališču...

Vsi svetniki...

Jutri — verne duše...

Moj prostor je vsako leto tisti, vedno tisti. Veliki križ sredi pokopališča je močan dovolj, da se naslonim obenj.

Drugi jokajo in tarnajo, prižigajo sveče in luči in jih ugasujejo z lastnimi solzami, a meni je uprav tedaj lažje pri srcu, lažje kot kdaj...

»Miseremini mei, miseremini mei!« govori pridigar... »božja roka me je zadela...«

Gostejše solze se vlijo, glasnejše se oglasi jok in stok...

Mrzel sever piha preko ravni, da trepečejo sveče in nebrojne lučice.

In jaz slonim...

Koga je zadela roka, božja roka?!

Ha, ha, torej še vedno iste fraze, isto mamilu bolnih src, neutešenih src, isto slepilo src, hrepenečih po sreči, po blaženosti?!

Neumnost, sama neumnost!...

Toda!?

Misel za mislijo mi zadrvi po razburjenih možganih, kri mi polje hitreje, v glavi mi je nejasno... temno... zopet svetlejšje... a za hip zopet temno... temnejše kot kdaj... Ah, to vrvenje, nejasnih mislij, pojmov, ta boj upa z obupom, strahu s hrepenenjem... ta boj...

Ta boj me umori!...

Ne morem več, nasloniti se moram tesnejše, z rokami se moram oprijeti močnejše, sicer padem...

Tu... najedenkrat... počasi se umire misli, počasi se ublaži boj, tema dvomov in strahu in obupov se poleže, zgine in na njeno mesto, da uprav tam, kjer je vihral pred trenutkom nejasen boj, zdi se, da stoji zapisano z ognjenim pismom: »Toda, če ni tako, kot ti misliš, če ni po smrti vsega konec?!

Brr... Ni vsega konec? Ni? A zakaj bi ne bilo? Neumnost! Zakaj sploh to mislim, zakaj sem sploh prišel sem, sem med grobe, med jok in stok, med...

Proč... od tod... v temo podstrešja!...

A vrnem se spet...

hrvatskim samostanom. Njih požrtvovalnost in neumorni trud pokojnega Hoepfergera, ki je skoraj petdeset let vodil samostansko upravo, razširil je ogromno ta samostan ter ga povzdignil do one višine, na katerej se nahaja dandanes. Sestre milosrčnice so se razširile iz Zagreba po celem Hrvatskeji in Slavoniji, Dalmaciji, Kranjskem, Bosni, Hercegovini, po Turškem, Albaniji in Bolgarskem. Matica zagrebska šteje dandanes 71 podružnic ter 750 milosrčnih sester.

Ko so častne sestre milosrčnice ustrojile prvo svojo šolo (l. 1845), vpisalo se je v njo precej prvo leto tri sto otrok. Da morejo dobiti za mladež dobrih hrvatskih učiteljic, zasnovale so žensko učiteljsko šolo, v katero se je že prvo leto upisalo pet zunanjih učenk. Danes ima ta zavod milosrčnih sester 10 raznovrstnih šol. V njih je bilo v pretečenem letu v celem 1527 otrok. V njihovo žensko učiteljsko šolo se je upisalo leta 1898 že 465 učenk. V teh petdesetih letih je izšlo iz te šole 1257 učiteljic za ljudske šole; povrh tega 192 učiteljic za žensko ročno delo in 212 učiteljic za otročja zabavišča. V vsem so tedaj odgojile milosrčne sestre v tem času 1679 učiteljskih sil. Zagrebske milosrčne sestre so tedaj v teh petdesetih letih poslale med hrvatski narod 1679 učiteljic, za katere ni trebala trošiti dežela niti novčica, in katere so širile in še širijo med hrvatskim mlajšim naraščajem pravo krščansko zavednost in krščansko življenje, kar se ne da z nobenim denarjem naplačati.

V 53. letih, odkar milosrčne sestre delujejo na zagrebskih šolah, pohajalo je samo v Zagrebu samostanske šole 56.464 zagrebske mladeži. Koliko dobrega je od tega prejelo glavno mesto Hrvatske v duševnem in gmotnem pogledu!

Preračunjeno je, da milosrčne sestre priste-dijo na leto samo Zagrebu čez 40.000 gld. Kar se pa tiče sester, katerih je vseh vkup 750, bavi se njih 183 s podukom in vzgojo mladeži; od teh učiteljic jih je izprašanih 19 za meščanske šole večidel z izvrstnim vspehom. Deluje jih pa 57 v Bosni in Hercegovini; na Turškem (v Adrianoplu) za bolgarsko mladež 9; v Albaniji 3; v Dalmaciji 9; na Kranjskem 1; vse ostale pa na Hrvatskem. V samem Zagrebu jih je na šolah 58.

Da se pa omogoči obiskovanje samostanskih šol tudi v Zagrebu onim učenkam in devojkam, katerim stariši ne stanujejo v Zagrebu, zasnovale so častne sestre privatno odgojilišče, kjer se devojke sprejemajo popolnoma pod skrb častnih sester, pa meščansko odgojilišče (konvikt), katero obstoji že 35 let ter se je pod 33letno upravo sedanje predstojnice povzdignilo do poznate višine in odgojnega reda. Vrh tega ima takih zavodov zdaj že tudi po drugih večjih mestih.

Naj omenim tukaj zdaj še drugega delovanja milosrčnih sester na Hrvatskem, njihovega delovanja za one siromake in nesrečne, katere tare bolezen večkrat skoz leta in leta in katerim je jedina uteha v mukah tiha milosrčnost častnih sester, ki je v negovanju takih bolnikov zares nedosegljiva. Tukaj se še lepše vidi ona, zares prava milosrčna požrtvovalnost in iskrena ljubezen do

bližnjega. V bolnišnici zadivljujete one s svojim delom tudi najhuje svoje protivnike, in to zato, ker jih povsodi navdahnjuje duh Jezusa Kristusa in jih vodi samo njegov primer.

Da se o tem more vsakdo prepričati, zadosti je, da vidi samo zagrebsko njihovo bolnišnico. Koliko je tukaj bolnikov, in kakšnih bolnikov! Kdo jih more potolažiti, če ne strpljive sestre, katerim ni nič preteško, nobena bolezen pregrda, a da ne bi one storile še več, nego zahteva krščanska milosrčnost. In kako hitro se je pomnožila in razširila njihova bolnišnica.

V Zagrebu so odprle milosrčne sestre svojo bolnišnico leta 1872. Tedaj so negovale samo 740 bolnikov. Preteklo leto pa jih je bilo v njihovej bolnišnici 4423. Od leta 1872 pa do danes se je vpisalo v zagrebske bolnišnice milosrčnih sester v celem 56.433 bolnikov! Kolika je beda v teh številkah, pa vendar je vso to bedo blažila jedina krščanska požrtvovalnost milosrčnih sester.

Kakor smo poprej omenili, ima njihova provincija 750 članov v 71 podružnicah. Te milosrčne sestre delujejo v dveh učiteljskih šolah, v 32 ljudskih in štirih višjih dekliških šolah, potem v dveh rokodelskih šolah, v sedmih šolah za ročno delo in v osmih zabaviščih. V teh šolah poučujejo milosrčne sestre vsak dan čez 5000 mladeži. Zraven tega imajo devet internatov in štiri sirotišča. Negujejo bolnike v 23 bolnišnicah. V njihovih rokah je šest ubožnic, trije zavodi za umobolne, ženska kaznilnica v Zagrebu, penzionat starih gospoj v Zagrebu, in šest drugih zavodov, kjer imajo skrbeti za hrano. Tako skrbe one vsak dan več nego za 10.000 oseb.

To je brez dvoma od Boga blagoslovljeno delo, znamenito za duševni in gmotni napredek Hrvatske, a prigodom proslave petdesetletnice tega znamenitega kulturnega dela kličemo temu vrlemu zavodu: Bog blagoslovi krščansko podjetje v istej meri, kakor do zdaj, tudi za naprej!

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. novembra.

Kvotna pogajanja mej našo in ogersko kvotno deputacijo so se včeraj definitivno razbila z včerajšnjim sklepom ogerske kvotne deputacije, ki izjavlja, da je predlog, naj se določi kvota na 38:5:61:5, popolno nevsprejemljiv in se o tem Ogri ne marajo več pagajati. Ta svoj sklep bodo sedaj naznanili svojemu parlamentu in naši kvotni deputaciji, ki bo morala storiti popolno jednake korake. S tem pa še ni rečeno, kakor trdijo nekateri listi, da bo sedaj brez vsakih nadaljnjih pogajanj določil kvoto vladar, marveč pogajali se bodeta o tem vprašanju še obe vladi. »Fremdenblatt« piše sledeče: Ker morata vladi v smislu določb ogerskega zakona iz leta 1867 kroni predložiti svoje tožadevne predloge, smo mi mnenja, da mora pred končnim odlokom priti še do pogajanj mej obema vladama. Tako tolmačimo vsaj vse izjave ogerskega ministerskega predsednika, ki je vedno naglašal, da sta vladi dolžni pečati se z nagodbenim vprašanjem še le tedaj,

ko se razbijejo pogajanja kvotnih deputacij. V seji 8. oktobra je baron Banffy naravnost izjavil, da se ogerska vlada ne more poprej pečati s kvoto, dokler se ne razbije pogajanja kvotnih deputacij, in se toraj tudi poprej ne more pogajati z avstrijsko vlado. — No, naša polovica tudi od teh pogajanj ne more dosti pričakovati in je torej končno zanjo skoro vse jedno, ali se taka pogajanja vrše ali ne. Mažari ne bodo odnehali.

Hentzijev spomenik v Budimpešti. Nepopisno navdušenje je zavladelo včeraj mej večino budimpeštanskega prebivalstva, ko je izvedelo, da želi vladar, da se na mestu sedanjega Hentzijevega spomenika postavi spomenik pokojne cesarice Elizabete, za kateri že marljivo dohajajo doneski. V zbornici so Banffyju kot posredovalcu prirejali burne ovacije, vedno in vedno so se ponavljali klici: »Eljen Banffy!«, le opozicija je klicala: »Eljen Dessewffy!«. Časopisje slavi včerajšnji dan kot največji mažarski praznik ter ne more najti dovolj besedij za slavošpeve Banffyjevi vladi. Toraj spomenik cesarice Elizabete pride v Budim pred dvorno palačo ter palači ministerstev notranjega in vojnega. Kaj pa se zgodi s spomenikom junaka Hentzija, ki je hrabro prelil svojo kri za vladarsko hišo v boju proti upornim Mažarom? Vladar je izjavil, da ga bo dal odstraniti na svoje stroške kot svojo lastnino in zopet postaviti v zaprtem prostoru kakega vojaškega poslopja. Armada bo tudi tu lahko vsako leto počastila spomin patrijota-junaka s polaganjem vencev, ki pa, kakor tudi spomenik sam ne bodo več v nevarnosti, da jih oskrunijo sovražni Mažari. Neznansko jih je bodel v oči ta spomenik, ki jih je glasno spominjal na nezvestobo. Njim se je sedaj spolnila dolgoletna želja, a spomeniku junaka pa rešila čast.

Novo francosko ministerstvo predstavi se danes obema zbornicama ter odda svojo programatično izjavo. V to svrhu se je vršil včeraj pod predsedstvom predsednika Faure posebni ministerski svet, kjer se je vršil razgovor o posamnih točkah izjave. Nastopni govor nove vlade bo zelo kratek ter bo ministerski predsednik z ozirom na sedanji skrajno resni politični položaj apeloval na vse republikance, naj postopajo solidarno v vseh važnejih vprašanjih. Glede Dreyfusove afere bo izjavil Dupuy da prepušča vlada vso zadevo previdnosti članov kasacijskega dvora, ker je prepričan, da je jedini namen kasacijskega dvora, zaslediti resnico. V tem oziru torej vlada ne bo pokazala nikake barve, kar je seveda zanjo najbolje, ker se ne more zameriti nobeni politični stranki.

Anglija se resno pripravlja na večjo vojno akcijo in vsak nepreviden korak od strani njenega nasprotnika lahko provzroči nevarno eksplozijo. Salisbury, Franciji skrajno neprijazen voditelj angleške zunanje politike, dobro vé, da je na njegovi strani velika večina angleškega naroda, in se mu toraj ni bati, da bi z eventualno vojsko s Francijo provzročil doma kako nevarno krizo. — Priprave, ki se vrše sedaj v angleških pristaniščih, kažejo, da namerava Anglija storiti odločne korake v obrambo dozdevno svojih

... In če prst božji res zadene, zadene onega, ki ne živi, kakor pravijo, po postavi božji?!

Zakaj bi ne bilo vsega konec s smrtjo?! Človek živi, da živi, da uživa... se preživi... umrje, da umrje, to je, da izgine na vek, na vek, kakor mušica, katero je ugrabila lastavica... To je vender jasno, jasno ko beli dan!...

Toda...! Kolika razlika vendar med živalijo in človekom. Zadnji ve kaj dela, prva ne, zadnji ve, to smem, tega ne, prva ne ve... zadnji ve, če storim to, sem kaznovan... Da, dobro, kaznovan... toda kdo me ima pravico kaznovati, kdo? Kdo pa je rekel to s meš in tega ne s meš? Ljudje? Jaz jim nimam nič ukazovati, oni ne meni! Če torej ne storim tega, kar oni hočejo, ali me imajo potem pravico kaznovati? Ne in ne!

Toda če smem jaz to in ono, če smem vse storiti, smeš ti tudi, oni tudi, smejo vsi, vsi... in kam pridemo? Kam?...

»Toda če ni tako, kot ti misliš, če ni po smrti vsega konec...?!«

Ognjene črke mi zopet vid jemljō.

Če bi smeli že od vekov vsi vse, potem bi družbe že zdavnej ne bilo... in družba je vendar še, še danes...

In če ne smemo vsi vsega, potem očitno ne kaj smemo, nekaj ne! A kaj smemo? Dobro smemo, a slabega ne smemo, pravijo ljudje.

A kdo je povedal, kaj je dobro in kaj je slabo? Kdo? Ljudje, ljudje, ki so taki kot jaz, to je, ki vedo toliko kot jaz? In če jaz ne vem sam od sebe, kaj je dobro in kaj ni, zakaj bi vedeli ravno oni?

In vendar je resnica, da je nekaj dobrega in nekaj slabega. Kdo je to povedal?!

Brr... zakaj sploh to mislim, ali mi je treba misliti? Saj tudi drugi ne mislijo in vendar vedo, da po smrti ni nič...!

Vedo? Ali so prepričani?

In zopet... proč ve misli... kdo je povedal razloček med slabim in dobrim? Očitno neko višje bitje, bitje, ki je nad človekom, kajti le to more vedeti samo od sebe razloček med slabim in dobrim? In kdo je to bitje?

— — — »Miseremini mei« vpijejo vaši stariši, bratje in sestre, znanci in prijatelji, oni, kateri so vam bili vse, oni, ki so vam pomagali nekdanj grešiti, upirati se Onemu, kojega roka jih je danes zadela!«

Bog mora biti ono bitje... Bog!

Toda, če je Bog, ali je potem po smrti vsega konec?... Ali je?...

Črke ognjene, proč, ve me žgete, vé me!...

... »A poznam še druge grobove, na katerih ne goré danes sveče in ne svetilke, ki niso okopani, okrašeni z vencji, katerim oni, kojim dolžnost bi bila jih zrahljati, pomagajo, da še bolj zaraščajo, plevelijo... menim žive grobove... grobove, ki hodijo mimo nas, z nami, med nami... srca, zatopljeni v strast, uživanje, duše obtežene z grehom, z grehi, težjimi od mase gora in gričev... Tudi te grobe hočemo danes rahljati, pomagati, da se strebi plevel, začnemo takoj danes, kajti tudi te duše bi klicale, ko bi se sploh zavedale, da jih je zadel božji prst, da nimajo milosti... da bi se povrnilo...«

In če je Bog, potem je po smrti še nekaj, kazni in povračilo... in Bog je, ker je dobro in hudo, torej je tudi kazni ali plačilo po smrti...

Ognjene črke izginjajo, boj mineva, tema beži, gine in... Ob meni je križ... Naslanjam se nanj... kot prej, kakor do sedaj leto za letom... ob njem tečejo kaplje, padajo mi na roko, kjer me žgo kakor žareče železo... ah... menda so moje solze...

koristij v središču Afrike. To je dobro znano francoski vladi, katera bi se rada izognila večji nepriliki, toda zameriti se pa ne sme nekaterim francoskim krogom, ki zahtevajo na vsak način, naj si Francija osvoji Fašodo, ki je dosedaj brez pravega gospodarja. Vlada sicer naznanja, da je ekspedicija pod vodstvom Marchanda že ostavila to zemljo, toda mogoče je, da bi vlada s tem rada le prikrila resnico, mej tem pa ob enem ustrezala po pridobitvi nove zemlje v Afriki hrepenečim Francozom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. novembra.

(Osebnosti.) Dunajski uradni list poroča, da je pravosodni minister premestil sodna pristava Iv. Pogačnika iz Krškega v Kranj ter Jos. Žmavca iz Žužemberka v Krško in imenoval avskultanta Milana Dolenca sodnim pristavom za Žužemberk. — Gimnazijski ravnatelj v Dubrovniku Mih. Zavadlaj je imenovan za deželne šolskega nadzornika za Dalmacijo.

(Nova postava za urejenje duhovniških plač) je bila izdana z dnem 1. oktobra. Duhovniki, ki so v službi in imajo pravico do dopolnila kongruje, naj svoje napovedi (fasijske) vložijo najkasneje do 30. novembra t. l. pri knezoškofijstvu. Dotične tiskovine po vzorcu, določenem od visoke c. kr. deželne vlade, se dobivajo v »Katol. tiskarni« v Ljubljani.

(Slovensko gledališče.) Danes, v petek se bo pela zadnjikrat v tej sezoni velika in slavna Verdijeva opera »Aida«. — V nedeljo, 6. t. m. se bo igrala pri znižanih cenah češka narodna igra s petjem in plesom »Jurčkove sanje«. Pevske točke proizvaja operna pevka gospodična Štastna, subreta g. Polakova, gosp. režiser Inemann, g. Prejac, g. Housa ter moški in mešani zbor. — V torek, 8. t. m. se bo igrala prvič nova francoska opereta »Klarica na vojaških vajah.«

(»Martinov večer«) priredita v nedeljo dne 13. novembra t. l. v »Sokolovi« dvorani »Narodnega doma« pevsko društvo »Ljubljana« in tamburaški klub »Zvezda«, na kar se slovensko občinstvo že danes opozarja. Vspored priobčimo v jedni prihodnjih števil.

(Zdravje v Ljubljani) od 23. do 29. oktobra: Število novorojencev 18, mrtvorojencev 2, umrlih 20; med njimi za legarjem 1, za davico 1, za jetiko 4, za različnimi boleznimi 14. Med njimi je 8 tujcev in 14 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so obboleli, in sicer: 1 za legarjem, 1 za oslovskim kašljem, 4 za vratico in 1 za trahomom.

(S Štajerskega) se nam poroča: Vinske gorice so navzlic slabemu vremenu in uimam obrodile v splošno zadovoljnost. Kvaliteta je srednja, prej izvrstna nego slaba, a kvantiteta je povsod večja nego se je pred trgatvijo pričakovalo. — Neprenehoma objavljajo naši listi prošnje spodnještajerskih občin za slovensko vseučilišče in nadsoedišče v Ljubljani ter za enakopravnost slovenskega jezika z nemškim na pošti in na železnicah. Upamo, da bodo te prošnje tudi poslanci podpirali s svojo besedo. — Delavska organizacija se veselo razvija. V Celju štejejo že v delavskem društvu blizu 600 udov. Tudi v Mariboru se gibljejo in delavska organizacija se tam vključuje dvojezičnosti udov od dne do dne krepki in utrjuje.

(Iz Maribora) se nam poroča: Zopet jeden dokaz, kako malo so tukajšnji uradi naklonjeni slovenskim listom. Celo zadevo smo slišali od popolnoma zanesljive strani. »Slovenski Gospodar« je bil dne 1. septembra zaradi članka »Gospod Zoff« zaplenjen. Stavek se je zapečatil ter ležal v tiskarni zapečaten do sedanjega tedna. Ker je za zadnjo številko »Slovenskega Gospodarja« bila namenjena interpelacija državnega poslanca Žičkarja, v kateri je članek »Gospod Zoff« doslovno naveden, prosilo je vredništvo, naj se stavek onega članka odpečati ter da listu v uporabo. Toda okrajno glavarstvo po dogovoru z okrožnim sodiščem ni hotelo ugoditi prošnji. Prišel je sicer uradnik ter stavek odpečatil, a zajedno se je ukazalo, da se mora stavek pred njim takoj razrušiti. In vendar je vedelo okrajno glavarstvo, da bo list priobčil članek in da se bodo torej morale ravnokar razmetane črke zopet zbirati ter sestaviti. Kaki namen je imela potemtakem zapoved,

naj se stavek razruši? Ali mislijo res nemški uradniki, da bodo s takim malenkostnim nagajanjem ugonobili naše liste? Motijo se, ako tako mislijo.

(Iz Gorice) 3. nov. Mesto ravnatelja na tukajšnjem ženskem učiteljskišču je izpraznjeno, ker je šel dosednji ravnatelj g. Hafner, v pokoj. Lahoni se že sedaj na vse kriplje pripravljajo, da bi postavili na ravnateljsko mesto človeka, ki bi bil »puro sangue«, ali ki bi vsaj upošteval njihove težnje, ki jih imajo tudi z ženskim učiteljskim v Gorici. Te težnje so v prvi vrsti, poitalijančiti zavod in zatreti v njem krščanski duh. To pa ne gre tako gladko, ker pomisliti je treba, da je na zavodu večina pripravnic slovenske in hrvatske narodnosti, dočim so one italijanske in nemške narodnosti v manjšini. Da bi vendar zmagali, iztuhtali so nov način. Ker mora ravnatelj na tem učiteljskišču biti več štirim jezikom, slovensščini, italijanščini, nemščini in hrvaščini, so uvideli vže vnaprej nemogućnost, da se jim posreči spraviti na to mesto svojega človeka, toraj ravnatelja, ki bi ne bil zmožen štirih jezikov, marveč le kos svojemu ljubemu italijanščini. V tej svoji zadregi so poskusili sredstvo, kakoršno so rabili naši nasprotniki že dostikrat z velikim uspehom, namreč zvižajo. Nasvetovali so goriškemu Slovincem, naj bi se »v interesu svoje narodnosti, na katero so toli ljubosumni«, na vsa moč potegnili za to, da se razdeli učiteljskiše v slovensko in italijansko. S to razdelitvijo bi bilo pomagano obema glavnima narodnostima v Gorici in vprašanje ravnateljstva bi bilo tudi lahko rešeno. Kaj nameravajo s tem nasvetom, je jasno. V prvi vrsti bi se jim z dosego razdelitve posrečilo dobiti čisto italijansko učiteljskiše, na katerem bi lahko ravnatelj Italijan, potem pa bi po svoji stari navadi rovali proti slovenskemu oddelku učiteljskega, ga blatili na razne načine in mu onemogočali obstanek, kar bi se le dalo. In tako razdelitev naj bi Slovenci pospeševali, to se pravi, kopali sami sebi grob! Stvar ima pa še neko drugo lice bojazni za naše nasprotnike, kateri so takoj pri rokah z razcepljenjem narodnosti v krajih, kjer je večina slovanska in kjer jim naravnim potem ni mogoče zmagovati. Koliko pa so pri vsej aferi udeleženi Nemci, znani lovci za ravnateljskimi mesti na primorskih šolah, o tem bi se dalo tudi kaj reči. Vender za danes dovolj. Časi so minoli, ko smo se dajali zavajati po »dobrih nasvetih in predlogih« naših nasprotnikov v našo nesrečo. Goriško žensko učiteljskiše pa ostane če Bog da — nerazcepljeno in na ravnateljsko mesto pride mož, kateremu bode na srcu poleg pravičnosti v narodnih rečeh tudi zdravniški duh učiteljskega!

(Zavod za gimnazijce) Vladika Strossmayer je sklenil, da v Oseku ustanovi zavod za gimnazijce, kjer se naj bi mladeniči vzgajali v strogo krščanskem duhu. Po dovršeni maturi se dá vsakemu na izbero, ali gré v djakovsko semenišče ali na katerokoli univerzo. Ustanovna glavica znaša 500.000 gld. Čez 40 bo prostih mest, drugi bodo plačevali.

(Rak ozdravljen.) Neki pruski višji uradnik je dobil raka v grlu. Šel je v Prago, kjer lečita dr. Černy in dr. Tunaček raka z arzenikom, a sta to poskušala doslej samo na zunanji koži. V tem slučaju sta lečila z arzenikom tudi v grlu in po petmesečnem zdravljenju je bil bolnik popolnoma ozdravljen. To je prvi slučaj te vrste.

(Od strahu umrl.) Prošli teden je v Nepravdičih v Bosni zgorela hiša. Gospodar Ibrahim Dedić ni bil doma. Ko pride domov in vidi, kaj se je zgodilo, prestrašil se je tako, da je čez nekaj časa umrl.

(Sad nemške lakomnosti.) Kakor je znano, se je 200.000 nemških kmetovalcev v Rajhu zarotilo proti uvozu goveje živine iz Avstro-Ogerske in doseglo pri pruski vladi prepoved uvoza. To pa je imelo slabe posledice — za nemško ljudstvo, kajti cena mesu se je vsled špekulacije živinorejcev tako podražila, da je ljudstvo zahtevalo od vlade, da zopet dovoli uvoz naše govede v Nemčijo.

Društva.

(Podporno društvo za slov. visokošolce v Gradcu) bo imelo dne 12. novembra t. l., ob 8. uri zvečer v Lieblovi gostilnici »Zur Stadt Neugraz« (Hammerlinggasse-Hans Sachsgasse)

svoj drugi občni zbor. Na dnevnem redu so odborova poročila o dosedanjem delovanju in stanju društva, potem volitve in eventualnosti. Vse ude in prijatelje društva vabi k obilni udeležbi

odbor.

(Pevsko društvo »Sora« v Žireh) je pelo nekaj žalostink svojim umrlim članom in prijateljem najprej na pokopališču v Žireh in potem na pokopališču na Dobračevi, s čemer je bilo ljudstvo jako zadovoljno.

Narodno gospodarstvo.

Dobavna razpisa.

C. kr. trgovinsko ministerstvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici, da je Establecimiento Central de los servicios administrativo militares v Madridu razpisalo dobavo 30.000 m volnenega blaga za jadra (loneta de algodón) in glavno ravnateljstvo geografičnega in statističnega zavoda v Madridu dobavo papirja raznih vrst, pisnih in risarskih potrebščin in drugih predmetov za geodetska, topografska in statistična dela geografičnega zavoda. Ponudbena obravnava za dobavo blaga za jadra se vrši dne 20. decembra. Ponudbe za papir se naj vpošljejo do 10. novembra t. l. in obravnava se vrši dne 25. novembra t. l.

C. kr. trgovinsko ministerstvo naznanilo je trgovski in obrtniški zbornici, da se imajo ponudbe za javno oddajo, ki se bo vršila dne 9. novembra t. l. od 10. uri dopoldne v poslopu vojnega ministerstva v Bruselju v svrhu dobave zdravil, drogerijskega in špecerijskega blaga, tkanine, bandaž, steklenic, zamaškov, papirja itd. za antverpsko vojaško lekarno, kakor tudi za vojaško živinozdravniško službo za leto 1899 potrebne lanene moke, uložiti pred navedeno uro pismeno v zapečatenem zavitku pri vojnem ministerstvu. Vpošljejo se tudi lahko priporočeno vojnemu ministerstvu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 4. novembra. Izvrševalni odbor desnice je včeraj zboroval pod predsedstvom Javorskega. Seje se je vdeležil tudi grof Thun. Dogovarjali so se, kako vladi in večini danes postopati pri razpravi o ministerski obtožbi. Sklenilo se je, da večina ne poseže v razpravo, v imenu vlade pa bo govoril Thun.

Dunaj, 4. novembra. (Državni zbor). Danes je bil na vrsti predlog Kronawettrov, da se obtoži ministerstvo Badenijevo, ker je namreč izdalo velike svote v podporo listu »Reichswehr«. Posl. Kronawetter je vtmelel svoj predlog, za njim je govoril grof Thun o pomenu in namenu dispozicijskega fonda, da ima vlada glede njega porabe proste roke; preiskujoč zadevo se je prepričal, da svota v to določena ni prekoračena, da se zato niso porabljali drugi državni denarji. Državni računski zaključki bodo o tem podali natančen dokaz. Od opozicije so govorili Stojalowski, Pfersche in Kozakiewicz, nato je bil stavljen predlog za konec debate, o katerem se sedaj ob treh glasuje po imenih.

Dunaj, 4. novembra. Danes zvečer ima parlamentna komisija desnice sejo, kjer bo razgovor o taktičnem postopanju večine.

Dunaj, 4. novembra. Od zanesljive strani se nam poroča, da se sedanja politika vlade in večine potrjuje tudi od najvišje strani. Polagoma se premeni Thunovo ministerstvo v parlamentarno ministerstvo desnice.

Dunaj, 4. novembra. Jutri stavi Javorski predlog, da se poleg ministerskih obtožb denejo tudi drugi predlogi na dnevni red, vzlasti oni o lokalnih železnicah, o oproščanju pristojbin pri dedščini, trgovska pogodba z Japonom itd. ter naj se volijo tudi drugi odseki. Za jutri se pričakuje burna seja, ker bo obstrukcija poskusila vse, da prepreči sklepanje o teh predlogih.

Dunaj, 4. novembra. Naučni minister je izdal odlok glede praznovanja cesarjevega jubileja 2. decembra na vseh srednjih šolah. Odreja se posebna božja služba, šolski vodje pa naj pojasne pomen slavnosti. Izostati morajo muzikalične predstave in pa deklamacije.

Dunaj, 4. novembra. Nagodbeni pododsek za carinsko in trgovinsko zvezo ima sejo danes zvečer.

Dunaj, 4. novembra. Baron Dipauli je imenovan predsednikom centralne komisije svetovne razstave v Parizu.

Dunaj, 4. novembra. „Neue Fr. Presse“ piše, da je prišel štajerski cesarski namestnik marki Bacquehem na Dunaj, da si izposluje vstop v pokoj. Po tem viru ne bo njegov naslednik baron Hein, ampak je baje zato odločen šlezjski deželni predsednik grof Clary-Aldringen.

Praga, 4. novembra. Proti češkemu deželnemu poslancu Bartaku uvedlo je državno pravdnitvo preiskavo, ker je pri kontrolnem shodu v Ricanu, kateremu je prisostvoval kot okrajni načelnik, zaklical češkim rezervnikom: „Oglasite se češki, ker ste Čehi.“ V nekaterih krogih se trdi, da bo sodišče uporabilo proti njemu § 9. civilnega pravnega reda.

Budimpešta, 4. novembra. Ogerska kvotna deputacija je sklenila sledeče: Ogerska kvotna deputacija smatra predlog avstrijske deputacije za nevsprejemljiv in nesposoben za nadaljna pogajanja. Razlika mej stališči obeh deputacij je tolika, da je nemogoče doseči sporazumljenje z nadaljnim pogajanjem. Deputacija toraj naroča predsedniku, naj o tem sklepu obvesti predsedstvo avstrijske delegacije. Prihodnja seja ogerske deputacije se vrši, ko dojde odgovor avstrijske ter je do tedaj sestaviti poročilo za zbornico.

Zagreb, 4. novembra. V kratkem se objavi cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se sklicuje hrvatski deželni zbor na 15. ali 18. t. m.

Pariz, 4. novembra. Dopolnilna preiskava pri kasacijskem dvoru o Dreyfusovi zadevi bo trajala po mnenju pravnikov osem do deset tednov.

London, 4. novembra. Tudi do sedaj mirni listi kakor „Times“ in „Standart“ so začeli oestro pisati proti Francoski. Angleška še vedno oborožuje ladije, ker se ne gre za Fašodo, marveč za veliko važnejši egiptsko vprašanje.

Carigrad, 4. novembra. Jutri zjutraj prevzemo evropski admirali upravo v vseh uradih, stražo bodo oskrbovali vojaki. — Turška vlada je izročila noto, v kateri pričakuje, da bodo velesile odnehale od svojih zahtev, kar pa zanikujejo poslaniki.

Katanija, 4. novembra. Včeraj zjutraj pojavil se je zopet srednje močen sunek, ki pa je bil v Mineo tako močan, da je povzročil precej škode na poslopjih.

Peking, 4. novembra. Oddelek 30 mož avstro-ogerske mornarice je dospel včeraj v mesto.

Tuji.

2. novembra.

Pri **Stonu**: Taborsky, Dermotta, Zahn, Deutsch z Dunaja. — Adler iz Frankobroda. — Lengyel iz Vel. Kaniže. — Schweisighagen iz Kasel-a. — Scalettari iz Gorice. — Schmeidek iz Nove Gradiške. — Horovitz iz Budimpešte. — Ungar, Bubak, iz Trsta. — Cipollo iz Kanfonara. — Werbole iz Izlak. — Slapšak iz Leš. — Roblek iz Radovljice. — Elster iz Lvova. — Thurn iz Logatca. — Mally, Bernhart iz Bele Peči. — Schrey z Jesenic. — Jagodic iz Tržica. — Schlosser iz Opatije. — Lavtižar iz Kamne Gorice.

Pri **Matiču**: Aichelbug, Deutch, Pernold, Merklen, Recht, Haas, Zack, Stern z Dunaja. — Weil iz Stuttgart-a. — Pribil iz Linca. — Han iz Solnograda. — Kremenšek iz Celovca. — Festenegg iz Novega Mesta. — Kren iz Javornika. — Svoboda iz Tržica.

Pri **Lloydu**: Mons z Dunaja. — Zakrajšek iz Vidma. — Jarc iz Braslovč. — Murgel iz Zatičine. — Schwickert iz Radovljice.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24. urah v mm.
3 9 zvečer	738.4	13.4	sl. jug	dež	
4 7 zjutraj	736.5	12.2	sl. sszh.	poloblačno	0.5
2. popol.	735.6	16.8	sl. jug	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 13.6°, za 7.0° nad normalom.

Zahvala.

771 1-1

Za kapelo loške notranje uršulinske šole na gradu je napravil pasar g. Ivan Kregar zares lepo monštranco, in sicer po jako nizki ceni. Radi tega se mu samostansko vodstvo zahvaljuje ter ga z dobro vestjo vsem cerkvenim predstojnikom priporoča.

V Škofji Loki, dne 4. novembra 1898.

Feliks Zavodnik,
duhovni vodja.

Na rip. portalis

714 10-9

cepljene trte

vrst: 1. rizling, beli in črni burgundec, rulandec, zeleni silvanec, moslavina, bela in rdeča ranfolina, rumeni in damasc. muškatelec, beli, rudeči in narezljani španjol, kraljevina, plavec, bela rožica, kavščina, črna lipovšina, traminec, slankamenka — sto po 14 gld.,

in rip. portalis-bilfe sto po 2 gld.

dobé se pri **Antonu Ogorelec**, nadučitelju pri Sv. Barbari v Halozah na Spodnjem Štajerskem.

IVAN KREGAR

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta 8,
poleg Alojzijevega

priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v najna-
tančnejše izdelovanje

monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakljev,
svečnikov, lestencev,
križev *ud.* 764 52

iz najboljšje kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Išče se

768 3-1

šolski sluga.

Letna plača 200 gld. in stanovanje. — Ogla-
siti se je **do 18. novembra** pri **krajnem šol-**
skem svetu v Kranju.

Koverta s firmo

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Št. 33066

731 3-3

Razglas

mladeničem, ki stopajo v vojaško dōbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1899. leta, naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni **1876., 1877. in 1878. leta**, se morajo zglasiti v zapisanje

tekem meseca novembra t. l.

pri tem uradu.

2. Mladeniči, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, naj s seboj prinese dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti stariši, varuhi ali pooblaščenici.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 novega vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih **januariju, februarju 1899. leta** podpi-
sanemu uradu, ali pa **najpozneje na dan glavnega nabora** naborni komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglasitve izročiti **opremljene prošnje**. V takem slučaju je moči tudi istočasno zglasiti in dokazati pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjenih ugodnosti.

6. Zglasiti se morajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi, in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojske (vojne mornarice) in so še stavodolžni.

7. **Kdor zanemari dolžnost zglasitve**, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti izvirajoče iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti predpisano zglasitev, če mu ni branila kaka nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka in zapade **globi od 5—100 gld. denarjev**.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 1. oktobra 1898.

Zavod

za 320 26-14

umetno slikarstvo
na steklu.

B. ŠKARDA

Specijalni zavod

za
slikanje na cerkvena okna
v vsakem slogu in izdelavi.

v BRNU.

Ceniki, troškovniki,
načrti, škeice in
vsakoršen strokovni na-
svet brezplačno.

Sedemkrat odlikovan
s prvimi nagradami.

Dunajska borza.

Dne 4. novembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 > 85 >
Avstrijska zlatna renta 4%	119 > 70 >
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 > 45 >
Ogerska zlatna renta 4%	119 > 50 >
Ogerska krona renta 4%, 200	97 > 75 >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	910 > — >
Kreditne delnice, 160 gld.	353 > 10 >
London vista	120 > 50 >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 > 87 1/2 >
20 mark	11 > 77 >
20 frankov (napoleonidor)	9 > 54 >
Italijanski bankovci	43 > 75 >
C. kr. cekini	5 > 68 >

Dne 3. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 > 50 >
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 > 50 >
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 > 30 >
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 > — >
Dunavske vravnjavne srečke 5%	130 > 75 >
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	108 > — >
Posojilo goriškega mesta	112 > — >
4% krajsko deželno posojilo	98 > 50 >
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 > 10 >
Priporitetne obveznice državne železnice	— > — >
južne železnice 3%	179 > 75 >
južne železnice 5%	126 > 70 >
dolenjskih železnic 4%	99 > 50 >

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 40 kr
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 > — >
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 > 30 >
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 > — >
Salmove srečke, 40 gld.	82 > — >
St. Genois srečke, 40 gld.	80 > 20 >
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 > — >
Ljubljanske srečke	23 > — >
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 > — >
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3467	409 > 50 >
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	— > — >
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	68 > 75 >
Splošna avstrijska stavbinska družba	118 > — >
Montanska družba avstr. plan.	178 > — >
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171 > 50 >
Papirnih rubljev 100	127 > 50 >

S 1. oktobrom se prične novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja in inozemskih loterij-
skih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih
in zasebnih obligacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega
zaznamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštnih uradih
in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.